

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23.12.2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Obuwik w Uroczysku Świdów PLH060106

Zgodnie z art. 28 ust.1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a *ustawy o ochronie przyrody* sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.*

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody* sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 *ustawy o ochronie*

przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Obuwik w Uroczysku Świdów PLH060106 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992) i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) Dz.Urz.U.E.L.2011.33.146. Obecnie status prawny obszaru określa decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Obuwik w Uroczysku Świdów PLH060106 został wyznaczony dla ochrony następującego gatunku rośliny i siedlisk przyrodniczych:

- Obuwik pospolity *Cypripedium calceolus* (1902)
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) (9170)
- Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) (9110)

Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Obuwik w Uroczysku Świdów PLH060016 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 .

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Ekkom Sp. z o. o. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Obuwik w Uroczysku Świdów PLH060106, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) obszar pokrywa się w całości z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w ust. 10,
- 4) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus* (1902) najważniejsze wynikają z: biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych i modyfikacji systemu naturalnego. Wymienia się tutaj zmianę składu gatunkowego (sukcesję) oraz modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) (9170) najważniejsze wynikają z: leśnictwa i zanieczyszczenia środowiska. Wymienia się tutaj wycinkę lasu, usuwanie martwych i umierających drzew oraz odpadki i odpady stałe.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku siedliska przyrodniczego ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) (9110) najważniejsze wynika z modyfikacji zmian klimatu i jest to zagrożenie: modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne w przypadku siedlisk mają na celu utrzymanie dotychczasowej powierzchni siedliska, zwiększenie udziału martwego drewna oraz zwiększenie wieku drzewostanu, a w przypadku obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus* (1902) - poprawę warunków świetlnych.

Działanie w stosunku do obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus* (1902), które pozwoli osiągnąć ww. cel związane będzie przede wszystkim z usuwaniem krzewów ocieniających skupienia obuwika.

Planowane działania ochronne w stosunku do siedlisk przyrodniczych związane będą głównie ze zmniejszeniem pozyskania drewna określeniem zmian poziomu wód.

W ramach uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony planuje się również oznakowanie Obszaru poprzez ustawienie tablic informujących o obiekcie, zagrożeniach i wskazaniach do ochrony.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania populacji gatunku oraz siedlisk przyrodniczych, według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Podczas prac nad projektem planu zadań ochronnych nie uznano za zasadne wprowadzanie zmian w istniejących dokumentach planistycznych. Dokumentami, które przeanalizowano były:

- Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Drelów na lata 2008-2015; Drelów, lipiec 2008;
- Plan Rozwoju Miejscowości Drelów; Załącznik Do Uchwały Nr XXII/146/2006 Rady Gminy Drelów z dnia 28 lutego 2006 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bialskiego na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017; Fundacja Centrum Rozwoju Lokalnego;
- Strategia Rozwoju Powiatu Bialskiego na lata 2007-2015; Fundacja Centrum Rozwoju Lokalnego; Uchwała nr XVIII/110/2008 Rady Powiatu w Białej Podlaskiej z dnia 25 lutego 2008 roku.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WST I.6320.4.4.2012.BK, z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono jedno spotkanie dyskusyjne oraz jedno spotkanie terenowe, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania te przeprowadzono w następujących terminach: 10 grudnia 2012 r. (Urząd Gminy w Drelowie, ul. Szkolna 12, 21-570 Drelów) oraz 6 czerwca 2013 r. (spotkanie terenowe, Łózki). Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej, Urzędu Gminy Drelów, RDLP w Lublinie, Nadleśnictwa Międzyrzec, WZMiUW w Lublinie, ARiMR w Lublinie, LODR w Końskowoli, Polskiego Związku Wędkarskiego, Polskiego Związku Łowieckiego, właściciele lasów, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych i lokalnych mediów.

Obwieszczeniem z dnia 20 lutego 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej („Dziennik Wschodni”) w dniu 24 lutego 2014 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych w Białej Podlaskiej – w dniach 24 lutego 2014 r. – 17 marca 2014 r. oraz Urzędu Gminy Drelów – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r.,

Osoby zainteresowane projektem mogły składać uwagi i wnioski w terminie od 24 lutego 2014 r. do 17 marca 2014 r..

W trakcie konsultacji wpłynęły następujące uwagi i wnioski.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska :

- a) należy zastosować inną kolejność współrzędnych geograficznych punktów załamania granic Obszaru oraz zastosować odpowiedni opis układu współrzędnych na mapie Obszaru [PL-1992] – uwagę uwzględniono
- b) należy uszczegółowić cele zadań ochronnych w przypadku siedlisk: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) (9170) oraz ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) (91I0) – uwagę uwzględniono
- c) należy uzupełnić propozycje działań ochronnych o terminy ich wykonania, uszczegółowić opisy zadań oraz zapis podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie – uwagę uwzględniono
- d) działanie „oznakowanie poprzez ustawienie tablic informujących o Obszarze, zagrożeniach i wskazaniach do ochrony” należy przenieść do działań dotyczących ochrony czynnej – uwagę uwzględniono

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie:

- a) z Planu Zadań Ochronnych należy wyłączyć grunty Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Międzyrzec ze względu na przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego Planu – uwagę nie uwzględniono, uzasadnienie:

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Międzyrzec na lata 2013-2022 nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody

Nadleśnictwo Międzyrzec:

- a) z Planu Zadań Ochronnych należy wyłączyć grunty Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Międzyrzec ze względu na przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego Planu – uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie: Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Międzyrzec na lata 2013-2022 nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- b) należy zmienić zapis dotyczący pokrycia Obszaru z obszarem Nadleśnictwa Międzyrzec (na „w całości”) – uwagę uwzględniono,
- c) należy doprecyzować zapis dotyczący oddziaływania niniejszego aktu normatywnego na poszczególne podmioty – uwagę uwzględniono.

W ramach prac nad dokumentem dokonano także niezbędnych poprawek redakcyjnych.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 16 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.41.2014.GK

Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 30 tys. zł. Natomiast koszt działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony wyliczono na około 30 tys. Koszt działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony wyliczono na 6 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. Nadleśnictwo Międzyrzec i pozostałych właścicieli gruntów. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.